

Huszdik Nemzetközi Nyelvészeti Olimpia

Banszko (Bulgária), 2023. július 23.–29.

Az egyéni verseny feladatainak megfejtése

1. Feladat

		○	→		
● → ●		én megláttam (azt)		én meglátom (azt)	
↑ ●		megláttak engem		meglátnak engem	
e. sz. 1. sz.	○	→	e. sz. 3. sz.	○	→
● → ●	-n'	in-	● → ●	-y'	—
↑ ●	in-	in-	↑ ●	-∅	a-

1. →:

- -CV → -C'V (ɕ' → ts');
- -V₁CC'V₂- → -V₁CV_XC'V₂-, V_X = (V₁ = V₂) | a

2. ●:

- -ʔ (-C'V → -CV | _ -ʔ);
- ○: (C)VCV- → (C)VVCV-

- 3. • n → m | _ {p, p'}
- n → ŋ | _ {k, k'}

4. <p, t, k> → <b, d, g> | {m, n, ŋ} _

3. n' → ŋ, y' → y | C'V _

(a)

	1. alak	2. alak	Fordítás
15.	netkay'	innetak'a	tolni
16.	kiriy'	iggir'i	húzni
17.	p'uhruy'	imp'uhur'u	lyukakat készíteni
18.	her'oy	inher'o	simítani

(b)

39.	her'oŋ	én kisimítottam (azt)
40.	iniŋpaʔ	én elmentem
41.	aplaʔ	kinyitották azt
42.	sur'uy	az megválasztotta (azt)
43.	pirin'	én megláttam (azt)
44.	iŋŋawats'a	én elültetem (azt)
45.	k'aaniʔ	csapdával megfogták azt
46.	imp'ihanaʔ	én ugrom
47.	ahikaʔ	varrják, szövik azt
48.	iniplaʔ	megfürdettek engem

2. Feladat

- Szórend:

- S V DO (IO) $\equiv$ DO ^SV (IO) (S_(főnév))
(S = alany; V = állítmány (ige);
DO = közvetlen tárgy; IO = részestárgy [-mokaru])
birtokos	birtok

	e. sz. 1. sz.	e. sz. 2. sz.	e. sz. 3. sz.	
			(m)	(f)
birtokos = alany	n(I)-	p(I)-	(I)-	u-
IO; DO ($\neg\exists$ IO)	-nu		-ry	-ru

$$(I)- = \begin{cases} i & \_ \{nh, tx, x\} i \\ y & \_ C \\ \emptyset & \_ V \end{cases} ; n > nh \mid \_ i$$

testrész	$\neg$ birtok	-txi ($-y > -i \mid \_ -txi$)
(főnév)	birtok	-te

- (a) 17. **uwa xinhikaru sytu** — $\check{O}_{(n\acute{o})}$ emlékezett a nőre.
18. **txipary nhinhikary** — *Én megettem a banánt.*
19. **kyky aikute ppsykary ywamukary** — *Te odaadtad neki_(ff) a férfi házát.*
- (b) 20.

uwa mynary kanawa ximakymukary	}	— $\check{O}_{(n\acute{o})}$ elhozta a halnak a csónakot.
kanawa umynary ximakymukary		
- (c) 21. *Te megtaláltad a házat.* —

aiku papukary	}	
pita apukary aiku		
22. *Én elhoztam a lánynak a csónakodat.* —

pykanawate nymynaru hatakurumukary	}	
nuta mynaru pykanawate hatakurumukary		
23. $\check{O}_{(ff)}$ *elhozta nekem a vizedet.* —

pīpurāâte ymynanu nutamukary	}	
ywa mynanu pīpurāâte nutamukary		
24. *A férfi megitta a lány vérét.* —

hatakuru herēka ātary kyky	}	
kyky ātary hatakuru herēka		
25. *Én emlékeztem a szemre.* —

ukītxi nhixinhikary	}	
nuta xinhikary ukītxi		
26. *Te megetted a banánomat.* —

nhitxiparyte pinhikary	}	
pita nhikary nhitxiparyte		

3. Feladat

1. alany:

- **nak** 1. sz.
- **o** e. sz. 2. sz.
- **e** t. sz. 2. sz.

2. • **b** ‘tényleg’

- **bat** ‘Jaj, —.’
- **bam** ‘Hú, —!’

3. **a** (alany = e. sz. 3. sz.)

4. **um** ‘hiába’

5. **e** {alany, tárgy} = t. sz. 1. sz.

gyök = ...C↑C⁺

tárgy:

- **ana** 1. sz.
- **aya** e. sz. 2. sz.
- **a** t. sz. 2. sz.
- **e** e. sz. 3. sz.

kb > **mb**; **e o** > **i u** | **_ C* V C* V C* #**

(a) 18. **e-yuyanah** — *Megborzongtunk.*

19. **ba-ihwin** — *Tényleg sírt.*

20. **nambum-kisayah** — *Tényleg hiába köptelek le téged.*

21. **bat-yadawn** — *Jaj, hátrahagyott titeket.*

22. **ubamum-kolewn** — *Hú, hiába nevetted ki őt!*

(b) 23. *Felúszott.* — **a-tameb**

24. *Jaj, visszatértél.* — **obat-dahetok**

25. *Hú, elhallgattattam őt!* — **nambam-hoyeb**

26. *Tényleg elkergetett minket.* — **be-utanab**

27. *Tényleg hiába köptetek le minket.* — **ibume-kisanah**

4. Feladat S = alany, O = tárgy

S	O	
1 2	3	-ā(w)
1	2	-it-in

2	1	-in
3	1 2	-ik(o w)

+ gyök +

t. sz. 1. sz. ∈ {S, O} : -(n)ān
t. sz. 2. sz. ∈ {S, O} ∨ t. sz. 1. sz. ∉ {S, O} : -(ā)wāw

t. sz. 3. sz. ∈ {S, O} : -(w)ak

+

S	O	
1 2	3	-ā(w)
3	1 2	-ik(o w)

{S, O}
{t. sz. 2. sz., e. sz. 3. sz.} : -yēk
{t. sz. 1. sz., t. sz. 3. sz.} : -yāhwāw stb.

• $\left. \begin{array}{l} \bar{e} - \textit{amint} \dots \\ \emptyset - \textit{ha} \dots \end{array} \right\} + \text{gyök} +$

- (a) 26. $\bar{e}$ -wāpamikoyēk — *amint ő lát titeket*
 27. ninakinikonān — *ő megállít minket*
 28. kikakwēcimāwāw — *ti kéritek őt*
 29. kiwīcihitināwāw — *én megsegítelek titeket*
- (b) 30. *ha mi kérjük őket* — kakwēcimāyāhwāwi
 31. *ők kihívják titeket* — kimawinēskomikowāwak
 32. *ők megsegítenek engem* — niwīcihikwak
 33. *te látod őket* — kiwāpamāwak
 34. *én megállítalak titeket* — kinakinitināwāw

5. Feladat

• $\left[\begin{array}{l} 400 : \text{kampwoo} \\ \alpha_1 \times 400 : \text{kampwōhii } \alpha_1 \end{array} \right] + \left[\begin{array}{l} 80 : \eta\text{kuu} \\ \alpha_2 \times 80 : \eta\text{kwoo } \alpha_2 \end{array} \right] + \left[\begin{array}{l} 20 : \text{be} \eta\text{jaaga} \\ \alpha_3 \times 20 : \text{be-} \alpha_3 \end{array} \right] +$
 $[10 : \text{kē}] + [5] + [\beta], 2 \leq \alpha_{1,2,3} \leq 4, 1 \leq \beta \leq 4$

• +: na

1: niḡkin	-niḡkin → -ni
2: shuunni	
3: taanre	
4: sicyēere	-sicyēere → -ricyēere
5: kaḡkuro	kaḡkuro na → baa-

- (a) kampwōhii shuunni na kē 810
 ηkkuu na baataanre 88
- (b) 15 kē na kaḡkuro
 109 ηkkuu na beḡjaaga na baaricyēere
 152 ηkkuu na beetaanre na kē na shuunni
 403 kampwoo na taanre
 1534 kampwōhii taanre na ηkwoo sicyēere na kē na sicyēere